

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

‘Ο Θεοδοσίου κι’ ο «Μικρός Ρωμηός». Οί στίχοι του και ή σάτυρες του. ‘Ο Χρήστος ο χασάκης και ή ‘Αγγέλω. Πώς τήν έπαθε ο Νικολάκης ο κουτσός. ‘Όταν τσαλακώνονται τά μούτρα... ‘Η ιδιοτροπία του Γαβριηλίδη. Ξυπέλητος μέσα στο γρασιδί !... ‘Ο παλαέος που εύριλιζε. ‘Η ιστορία μιιάς Κρητικής παροιμίας. ‘Η εκδίχησις του Συρμελίου, κλπ.

‘Ο Θεοδοσίου, καθώς είνε γνωστόν, ήταν και εκδότης του «Μικρού Ρωμηού», ο οποίος γραφότανε βλόκληρος, κατά τό σύστημα του «Ρωμηού» του Σουρή, σέ στίχους.

Τούς στίχους αυτούς τούς έγραφε ο Θεοδοσίου μοναχός του. Πολύ οι δέ από αυτούς τούς στίχους είχαν άρκετή χάρη.

Τόν «Μικρό Ρωμηό» όμως άπασχολούσαν, περισσότερο και από τό πολιτικά και γενικά ζητήματα, τά ζητήματα των γεγονιών, και ιδίως των Πετρωάίων, του Ψυχρή, τής «Πλατείας των ‘Ηρώων», τής Βάβης και άλλων μικρογεγονιών.

‘Ως παράδειγμα παραθέτομεν εδώ μιιά άπό αυτές τής σάτιρες :

‘Ο Νικολάκης ο κουτσός,
μέ τό στοχι καπέλλο,
τή σιδηρόστρα τή γνωστή
άγάπησεν ‘Αγγέλω.
Μά ή ‘Αγγέλω γι’ άλλων
είχε κρηφι άγάπη,
και προτιμούσε πιο πολύ
τόν Χρήστο τόν χασάκη.
Μ’ αυτόν τά ανοιγμένη,
κέϊ στό σιδηρωτάκι.

κι’ έτσι γινόταν του κουτσού
του Νικολάκη άδικο.
Μ’ αυτός που ήταν έσκαουστό
άλλοτε παλληκάρη,
μέ τόν Χρηστάκη πίστακρη
μιιά μέρα στο παζάρι.
Μά ο Χρηστάκης τούσπασε
μέ τό ραβδί τήν κούτρα του,
κι’ ή ‘Αγγελιώ σιδέρωσε
τά χαλασμένα μούτρα του...

‘Ο «Μικρός Ρωμηός» είχε μεγάλη κυκλοφορία στις λαϊκές τάξεις και στις μικρογεγονιές τής ‘Αθήνας.

‘Ο Γαβριηλίδης είχε διαβάσει κάποιον κάποτε ότι τό να γραφεί ξεπόλητος κανείς είνε... άγνωστόν ! ‘Επειδή δέ φρόντιζε πολύ γιά τήν υγεία του, παρακολούθησε και εφημέριζε όλες τής γυνίκες τών ξένων λατρών, όσο έκκεντριζές και άν ήσαν. ‘Αρχισε λοιπόν να γραφεί, ότου μπορούσε, και ιδίως μέσα στο γρασιδι του, ξεπόλητος.

Μιά μέρα συντηρήθη μέ τόν τότε και σημερον δήμαρχον ‘Αθηνών κ.Μεκοζούην, κομπλιόν του, γιατί του είχε βαπτίσει τό μεγαλύτερο παιδι του, τόν Γιώργη, στην Κηφισιά. ‘Ηταν άνοηξίς, χαρά Θεού. ‘Ο κ. Μεκοζούης έφρόντιζε στον Γαβριηλίδη ένα περιπάτο στην έξοχή. ‘Αλλο πού δέν ήθελε κι’ ο Γαβριηλίδης. Μόλις προχώρησαν λίγο έξω άπό τήν ‘Αθήνα, ο κ. Μεκοζούης συνάντησε έναν φίλο του χωρικό και στάθηκε να τον χωρετήση. ‘Ο Γαβριηλίδης προχώρησε έμπρός.

Καθώς προχωρούσε όμως, είδε πίσω από μιιά συστάδα δένδρων ένα δαυμάσιο και καταπράσινο γρασιδί, πού άστράγαζε στόν ήλιο, άπό τήν πρωινή άρροσιά. Δέν χάνει καιρό τότε, ξεπολιέται άμέσως πίσω από τά δένδρα κι’ άρχίζει να περπατάει στο γρασιδί μέ γυνιά τά πόδια, βγάζοντας άνάρθρους κροναγιάς εύχαριστήσεως.

‘Ο κ. Μεκοζούης, όταν τελείωσε ή κουβέντα του, άρχισε να ψήγην να βοή τόν Γαβριηλίδη. Κιττάζει δεξιά, κιττάζει άριστερά, κιττάζει σ’ όλο τό μήκος του δρόμου, άφαντος ο Γαβριηλίδης !

‘Ο κ. Μεκοζούης δέν ήξερε τί να πη.

‘Επί έπαθε και χάθηκε ο Γαβριηλίδης ;» σκεφτόταν.

‘Εκείνη τή στιγμή είδε έναν άλλο χωρικό, πού έρχόταν από μακριά.

—Βρέ άδερφέ, τόν πλησιάζει και του λέει, μην είδες τόν Γαβριηλίδη πουνάει ;

—‘Όχι, του άπαντά ο χωρικός. Δέν άντάμωσα κανέναν στο δρόμο.

Τί άνηρωπος ήταν αυτός ;

—‘Ετσι κι’ έτσι...

—Δέν είδα κανέναν τέτοιο, λέει ο χωρικός. ‘Εναν παλαβό μοναχά, πού ποιάζει μέ αυτόν, πού σφάγγεται δά παρέρει, πού γραφεί ξεπόλητος μέσα στα σπαρτά και σφάγγεται !...

‘Ο κ. Μεκοζούης κατάλαβε άμέσως τί τρέχει κι’ έτρεξε και βοήρε τόν Γαβριηλίδη.

Στήν Κρήτη συνήθισον πολύ να λένε μιιά παροιμία, τήν έξης :

‘Εδά ‘κείνα δά,
φέρανε έτούτα δά.

‘Η παροιμία αυτή έχει τήν έξης ιστορική προέλευσι :

‘Ηταν ή τρομερή γιά τήν Κρήτη έποχή, από τούς ‘Επαναστάσεως του Λασκαλογιάνη μέχρι τής ‘Επανάστασεως του 1821, πού οι χριστιανοί κατεστειρεύοντανον από τούς Τούρκους και σκοτώνοντοσαν χωρίς άμφορη στοίς δρόμους.

‘Όταν κανένας χριστιανός περνούσε καβάλλα στο άλογό του και συναντούσε Τούρκο, έπρεπε να ξεκαθαλιζένη έμπρός στον ‘Αγά. Μιά μέρα στα Χανιά ένας νέος, Γεώργιος Συρμελίους ονομαζόμενος, ώραιος και μέ ψηλό άνάστημα, πήγανε στη δουλειά του, έχοντας στραμμένο τό κατάμαρο μουστακά του, σαν νέος πού ήταν.

Καθώς περνούσε άνάποτος από ένα Τούρικο καφενέ, ένας Τούρκος ‘Αγάς, νέος κι’ αυτός, πού καθόταν κι’ ήπιε τόν καφέ του, άμα είδε τόν λεβέντη εκείνον Κρητικό να περνάει μέ στραμμένο τό μουστάκι, τό θεώρησε γιά ανήθικα και πρόβλησι του χριστιανού. Σηκώθηκε, λοιπόν, θραυτικά άπάνω, ώρμησε εναντίον του και τούκρησε μ’ ένα άνομονίμο μαχαίρι τό μουστάκι, μ’ ένα μέρος από τό δέρμα του προσώπου του !...

Οί άλλοι γύρω Τούρκου, πού καθόντοσαν στον καφενέ, άρχισαν να γελούν θορυβώδως, να γαργάχουν και να χοροδύνουν τόν Κρητικό.

‘Ο δυστυχισμένος νέος, καθώς ήταν και άπαλος, δέν μίλησε δούλου. Κατάπε τήν προσβολή και τόν πόνο του και πήγε να δέση τό καταιατομένο πρόσωπό του. Μέσα του όμως άρχισε να βράζει ένα μίσος φοβερό κατά τόν Τούρκο.

Δέν πέρασε πολλές καιρός και κηρούθηκε ή ‘Επανάστασις του 1821. ‘Αρχισαν τότε μεταξύ Κρητικών και Τούρκων μάχες έξοντοτικές.

Σε μιιά από αυτές τής μάχες συναντήθηκαν πρόσωπο μέ πρόσωπο οι δύο έχθροι, ο Συρμελίους και ο Τούρκος ο ‘Αγάς, πού του είχε κόψει άλλοτε τό μουστάκι. ‘Ησαν άνδρες πλέον και οι δύο.

Μόλις ο Κρητικός διέκρινε άπέναντί του τόν έχθρο του, πήδησε έξω από τό ταμπάκι του, σαν άγριοκάτσικο, και όρμηκε άπάνω του. Πιάστρηκαν άμέσως χέρια μέ χέρια και μιιά θανάσιμη πάλη άρχισε άναματάξί τους. ‘Ο Συρμελίους στο τέλος κατέβαλε τόν αντίπαλό του, τόν έθρηξε κάτω, γονάτισε άπάνω στο στήθος του και του είπε :

—Θυμάσαι, ‘Αγαδιό, όντε μοιζούνοε τό μουστάκι μου ;

—‘Αμάν ! του λέει ο Τούρκος. ‘Εκείνα πειά περάσανε... ‘Αμάν !...

—‘Αμάν κι’ άμάν δέν έχει, του άπαντά ο Κρητικός.

‘Εδά ‘κείνα δά,
φέρανε έτούτα δά !...

‘Εδά ‘α, λοιπόν, κι’ εγώ θα κόψω τό δικό σου μουστάκι, μαζί μέ τή γκεφιά σου !...

Κι’ έσφαξε τόν Τούρκο σαν άρνι !...

‘Όταν κατεστάλη στην Κρήτη ή ‘Επανάστασις του 1821, ο Γεώργιος Συρμελίους αναγκάστηκε να φύγη από τό νησί, μαζί μέ άλλους επαναστάτες, και να έρθη στην ‘Ελλάδα.

‘Η φρόσις του όμως έκείνη :

‘Εδά ‘κείνα δά,
φέρανε έτούτα δά !

Έβρισε και λέγετα ως παροιμία στην Κρήτη.

‘Ο Συρμελίους, έλθόν στην ‘Ελλάδα, έγινε κατόπιν άξιωματικός τής Φάλαγγος, στο Ναύπλιο. Σήμερα άπόγονοι του ισάχουν άρκετοί και στην Κρήτη και στην ‘Ελλάδα.

‘Αλλά ο πιο καλός άπόγονός του, πού θυμάξει τ’ όνομά του, είνε ή παροιμία του.